

ואי בעית אימא: דכולי עלמא סברי: הקפה ביד היא במזבח הפנימי.

והכא כהא קמיפלגי: מר רבי יוסי הגלילי סבר: ילפינן הקפת יד מנהקפת רגל; ומר רבי עקיבא סבר: לא ילפינן יד מרגל.

ותמהינן: וכי אטו סבר רבי יוסי הגלילי: הקפה ביד היא, והיה עומד במקומו?!

והא מדרקתני סיפא דמשנתנו: רבי אליעזר אומר: במקומו היה עומד ומחטא, מכלל דתנא קמא במשנה שהוא רבי יוסי הגלילי [שהרי סדר ההזאות במשנתנו כרבי יוסי הגלילי הוא] לא סבירא ליה שבמקומו היה עומד ומקיף ביד?!

אלא, מחוורתא כדשנינן מעיקרא: מר רבי עקיבא סבר: הקפה ביד, ומר רבי יוסי הגלילי סבר: הקפה ברגל —

ובחא⁽²⁵⁷⁾ קא מיפלגי: מר הסובר הקפה ברגל סבר: ונתן על קרנות המזבח "סביב" דמזבח פנימי, כזריקה "סביב" האמורה בתורה במזבח החיצון.

ומר הסובר הקפה ביד סבר: כוליה מזבח פנימי שהיה רחבו אמה על אמה במקום חדא קרן דמזבח חיצון קאי [כל המזבח הפנימי שוה לקרן אחת של מזבח החיצון] שהיתה אף היא אמה על אמה, ולפיכך לא היה צריך להקיפו אלא בידו [רא"ל].

תניא: אמר רבי ישמעאל [בן אלישע, דק"ס]: שני כהנים גדולים נשתיירו במקדש [ממקדש, דק"ס] ראשון, זה אומר: בידי הקפתי; וזה אומר: ברגלי הקפתי; זה נותן טעם לדבריו, וזה נותן טעם לדבריו; ולא שנחלקו בדבר, אלא אפשר לעשות הקפה ביד ואפשר לעשות הקפה ברגל, וכל אחד סיפר מנהגו [ת"י וריטב"א⁽²⁵⁸⁾].

זה נותן טעם לדבריו: "סביב" דמזבח פנימי כ"סביב" דמזבח החיצון; וזה נותן טעם לדבריו: כוליה מזבח פנימי, במקום חדא קרן דחיצון קאי.

שנינו במשנה: רבי אליעזר אומר: במקומו היה עומד ומחטא, ועל כולן היה נותן מלמטה למעלה, חוץ מזו שהיתה לפניו, שהיה נותן מלמעלה למטה:

מתניתין מני: רבי יהודה היא, הסובר כן בדעתו של רבי אליעזר.

דתניא: רבי מאיר אומר: רבי אליעזר אומר: במקומו עומד ומחטא, ומתוך שעל זו שלפניו היה נצרך ליתן מלמעלה למטה, לפיכך: על כולן היה נותן מלמעלה למטה —

חוץ מאותה שבאלכסון [הקרן שעומדת בראש האלכסון של הקרן שהתחיל בה, אם התחיל בקרן דרומית מזרחית הוי קרן אלכסון צפונית מערבית, ואם התחיל בצפונית מזרחית הוי האלכסון בדרומית מערבית, ריטב"א] —

אבל הצ"ח לא מחקו והאריך שם בביאור הענין.

258. הטעם שפירשו כן, מפני שהוקשה להם,

257. הגר"א מחק ואי בעית אימא, וטעמו כמו שהקשה הצ"ח [נא ב ד"ה וכוה נבוא לביאור]: והלא הוא הדבר עצמו שאמר תחילה מר סבר הקפה יד וכו' ומה הרויח ב"ואיבעית אימא";